

Rigsdagsmand, naar han siger, at jeg har draget Parallel imellem Priserne i Kjøbenhavn og Aarhus, altsaa imellem Priserne i Sjællands Stift og Aarhus Stift. Det har jeg aldeles ikke gjort. Jeg har derimod sagt, at det vist har havt Indflydelse paa Tiendecommissionerne, da de affattede deres Kjendelser, om Tiendeyderne boede f. Ex. nede ved Bordingborg eller Holstebro, eller om de boede i Nærheden af Kjøbenhavn. De vidste, at Yderne skulde betale deres Korn efter samme Priis, nemlig efter Capitelstarten, og de vidste, hvad ogsaa Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) gjorde gjældende ifor, at der ofte kunde være 1 Rd.s Forffjel paa Prisen; de have altsaa taget Hensyn dertil og vistnok sat de Tiendeydere, som boede i Nærheden af Kjøbenhavn, i en højere Tiendeafigt end dem, der boede længere ude i Peripherien, altsaa længere borte fra Handelens Centrum, i det Yderste af Sjællands Grændse. Den ærede Taler sagde, at jeg havde anført, at der var givet Tiendecommissionerne en Instrux; det har jeg ikke sagt, men jeg har sagt, at dengang den Norm, som er bekendt under Navn af den gamle Matricul, skulde udregnes, havde de Landvæsencommissairer eller, som Menigmand kalder dem, Jordsmagerne, som dengang afgave deres Kjendelse, faaet en Instrux, hvori der gives dem Tilhold om at tage Hensyn til, hvor Jorden var beliggende. Den samme Jord til Taxten 20 gav større Hartkorn i Omegnen af Kjøbenhavn, end den gavovre i Jylland paa affides liggende Steder; det er ganske vist.

S. A. Hansen: Ja, det er netop ikke aldeles vist, og det, som den ærede Rigsdagsmand nu anførte, viser ogsaa, paa hvilket Bilsbor han er, naar han vil godtgjøre, at man ved Afgjørelsen af disse Sager har taget saadanne Hensyn. Naar han siger: „Dersom man nu for et Øieblik vilde indrømme, at Ansættelsen af et nyt Hartkorn og Ansættelsen af Bederlaget for Tienden kan sammenstilles“, saa har han jo selv netop viist, at hans Raisonnement er falsk; thi han siger: Instruxen for Hartkornets Ansættelse gaar ud paa, at

en Tønde Hartkorn i Nærheden af Kjøbenhavn skal sættes højere end en Tønde Hartkorn længere ude i Landet (C. C. Møller: Nei!). Ja, det var den ærede Rigsdagsmands Paastand, at den skulde sættes forffjellig, og det er ganske naturligt, at en Tønde Hartkorn, som paa Grund af sin Beliggenhed op til større Handelsstæder kan udbringe Mere, sættes for noget mindre Jord, end det skeer paa andre Steder, som ligge fjernt fra den store Handelsomsætning. Men vort Forslag gaar slet ikke ud paa Andet end at indføre det Samme med Hensyn til Capitelstarten, at nemlig Beliggenheden bliver det, hvortil der skal tages Hensyn; men det er det, hvortil der slet ikke er taget Hensyn i de nu gjældende Lovbestemmelser om Capitelstartens Sættelse, og den ærede Rigsdagsmand har saaledes fremsført et Bevis, som gaar lige imod ham selv. Hvad det foreliggende Vædringsforslag angaaer, da kan jeg i Grunden ikke have Noget imod, at det bliver indført i Loven; men, jeg skal dog tillade mig at gøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at saa maatte man omtrent indføre alle de gjældende Bestemmelser angaaende Capitelstarten, thi de ere næsten alle givne ved Rescripter, Resolutioner og Circulairer; det hele Forhold fra den ældre Tid til nu er omtrent bestemt paa denne Maade, saa at, naar det skulde være en Grund for os til at indsætte denne Bestemmelse, saa maatte man ogsaa have de forffjellige andre med; thi de ere ikke fastere begrundede end denne ene, og det er derfor, jeg mener, at det ikke er nødvendigt at indføre den her.

Tseberning: Ja, saa tager jeg Forslaget tilbage.

Da Ingen optog Vædringsforslaget, bortfaldt det.

C. C. Møller: Maaskee jeg blot tør gjøre en lille Bemærkning. Min Mening var, at et Areal af samme Størrelse i Nærheden af Kjøbenhavn og f. Ex.ovre i Jylland paa affidesliggende Steder eller ogsaa her paa Sjælland ude i Landet, — altsaa et Areal af samme Størrelse og af samme Bonitet bliver taxeret